

FIGYELŐSZOLGÁLAT

Ebben a rovatban folyamatosan közöljük a külföldi szaklapokban megjelent, műszaki könyvtárakat érdeklő folyóiratcikkek rövid ismertetését.

Olvasótoborzás.

Vállalati szakkönyvtárak olvasóforgalmának emelése. — THOMAS, P. — *Bibliothekar*, 1953. 1. sz. p. 35—36. Módszerek: kölcsönzési idő rugalmas megállapítása; vándorkönyvtár; 700 kötetes nyíltpolcos böngésző „szabadkönyvtár”; plakátok, feliratok, vitrinek; kiállítások (könyvesboltokkal karöltve); olvasóelőjegyzés könyvekre; üzemi újság; új dolgozók beszerzése; nagypéldányszámú újdonságjegyzék; könyvismertetések nagypéldányszámú terjesztése; olvasók könyvbírálatainak közzététele falitáblán.

Dokumentációs fotó.

Kutatóintézeti képdokumentáció szervezése és technikája. — ULBRICHT, H. — *Dokumentation*, 3. sz. 1953. p. 39—47.

Kutatóintézetek fotószolgálatának gyakorlati leírása. Mikrofilmeket ne tekercsben, hanem csíkokban tároljuk. Fotólaboratórium legfőbb feladata a szakszerű tárolás, vezetője fényképezni tudó dokumentalista (ne fotografus) legyen. Felvevő, mikro-makrokamera, vetítő, epidiaszkop, gyorselőhívókamera, negatív és pozitív előhívókamera, stb. berendezése.

Könyvtári berendezés.

Az olvasóterem berendezése. — DUX, W. — *Bibliothekar*, 4. sz. 1953. p. 325—326.

Az olvasóteremben elhelyezendő korszerű kézikönyvtár és egyéb könyvek összeállítása, kiválasztása, elhelyezése, kiállítások.

Könyvkötés, ragasztóanyagok.

Ragasztóanyagok használata a könyvek karbantartásánál. — GRÜNEBERG, A. — *Bibliothekar*, 7. sz. 1953. p. 549—551.

A könyvekre káros és semleges ragasztóanyagok ismertetése, új műgyantaragasztók ismertetése.

Mikro-leolvasó.

Új olvasókészülék: táskában hordható, gyártja: VEB Gerätewerk, Berlin-Friedrichshagen. Ára kb. 200 DM. *Dokumentation*, 1/2. sz. 1953.

* Az ismertetett cikkek eredetiben módszertani csoportunknál tanulmányozhatók. Fordításuk megrendelhető az OMK fordítási osztályán (Budapest, VIII., Rákóczi-út 5.).

Statistika.

Statistika, mint a könyvtári munkavereseny alapja. — FINSTERBUCH, K. — *Bibliothekar*, 5/6. sz. 1954. p. 132—140.

Különböző körülmények között dolgozó könyvtárak kölcsönzési forgalmának, kölcsönzési minőségének, olvasószámának, összteljesítményének értékelése viszonyszámok alapján. (pl. tekintetbe véve a lakosság és az állomány számát is). Önköltségszökkentési verseny könyvtárak között.

Házi könyvjavítás kisebb könyvtárakban.

Milyen javításokat tud/a könyvtáros könyvein maga elvégezni. — GRÜNEBERG, A. — *Bibliothekar*, 6. sz. 1953. p. 476—478.

Kisebbségi javításokra vonatkozó gyakorlati tanácsok (szakadt lapok, kiesett ívek, pótlások stb.).

Katalógusfajták.

Tarka katalógus. — RUHL, H. — *Bibliothekar*, 4. sz. 1953. p. 333—334.

Az olvasók részére albumformában készülő, propagandisztikus célú „tarka katalógus” összeállítása, nagysága, tartalma, alkalmazása. A Német Demokratikus Köztársaság nagy könyvtárai széles körben kezdik alkalmazni.

Rejtett bibliográfiák.

Rejtett bibliográfiák. — GÜNTHER, G. — *Dokumentation*, 5. sz. 1953/1953. p. 97—101.

Fogalommeghatározás, az összegyűjtési akció előzményei Németországban. A 25 éve gyűjtött anyagot kiválogatás után a Deutsche Bücherei, Leipzig, 1954. folyamán szakrendben kiadja.

Könyvtári berendezések.

Bibliothekar, 8. sz. 1954. p. 249.

Praktikus, olcsó nyílt polc (raktár és kiállítás egyben) leírása. Fából készült, méretei: alapszélesség 110 cm, magasság 120 cm, alpmélység 15 cm, mélység fent 7.5 cm, polcmagasság 30 cm. A könyveket fedő lappal kifelé állítják fel, hátul keresztlécnek támasztva. A falak mentén asztalokra helyezik.

Kölcsönzési szabályzat.

Új kölcsönzési szabályzat-tervezet. — SELBMANN, E. — *Zentralblatt für wissenschaftliche Bibliotheken*, 1/2. sz. 1954. p. 19—28.

A Német Demokratikus Köztársaságban készülő tervezethez javaslatok. A haladás új célja: teljes nyilvánosság és a könyvállomány aktivizálása; minden állami és

vállalati könyvtáron keresztül lehet kölcsönözni; központi kölcsönzési nyilvántartás és regionális gyűjtőkatalógusok. Akadémiai, kutató intézetek, hatóságok, párt és társadalmi szervezetek közvetlenül (központ nélkül) bonyolítanak le ilyen cserét; szerződések a központi és kölcsönző könyvtárak között. Kölcsönzési díj bevezetése (kötetenként 10 pf.); postai kölcsönzés díja (kötetenként 30 pf.).

HÍREK — KÖZLEMÉNYEK

Kérjük olvasóinkat, közöljék velünk könyvtáruk híreit, közérdekű közleményeiket (pl. könyvtárközi csere) és egyéb ilyenirányú észrevételeiket, Várjuk leveleiket, hogy kiadványsorozatunkat a kívánalmaknak megfelelően alakíthassuk.

Szerkesztőség

Lapzártáig a következő vállalatok és intézetek jelentették könyvtáraik részvételét az OMK őszi szakkönyvtáros tanfolyamára: Sajószentpéteri Szénbánya V., Bp., Gáz- és Koksművek, Kultúra Külker. V., BUVÁTI, Egyesült Izzó, Posta-vezérigazgatóság, Posta Tervező Iroda, Posta Kísérleti Intézet, Vasúti Tudományos Kutató Intézet. Kérjük, hogy a tanfolyamra javasoltak jelentkezéseiket feltesse hatóságaikkal is közöljék, mert csak azok véleményezése után tudjuk részükre a helyet biztosítani.

A Könyvtárellátó új jegyzékéről.

A Könyvtárellátó „Két Hét Műszaki Könyvei” c. új jegyzékét örömmel fogadták a műszaki könyvtárosok. A jegyzék előnye az eddig ismert könyvkereskedelmi tájékoztatókkal szemben az, hogy gyorsasága mellett nem csupán a kereskedelmi forgalomba kerülő könyvek megjelenéséről ad hírt, hanem ugyanakkor tankönyvek, N. D. K.-könyvek stb. megjelenéséről is tudósít. A Horizont könyvei legfrissebb jegyzékait, valamint külföldi könyvek beszerzésére szolgáló úrlapokat is mellékel a jegyzékhez a Könyvtárellátó.

Az Országos Műszaki Könyvtár összeállításában az elmúlt hónapban a következő bibliográfiák készültek el:

Felső- és középkaderek részére:

Mérés- és Műszertechnika.

A pamut feldolgozása (előkészületben).

Ipari munkások részére:

Mit olvasson a bútorigipari dolgozó?

Mit olvasson az édesipari dolgozó?

Mit olvassunk a rádiótechnikáról?

Ezenkívül elkészült egy alkalmi bibliográfia az önköltségcsökkentésről, amelyet a velünk kapcsolatban álló szakkönyvtáraknak díjmentesen fogunk megküldeni.

A többi bibliográfia kapható a Könyvtárellátónál, Bp., VI., Sztálin-út 16.

A könyvtári szerzeményezés színvonalát kívánja elősegíteni a Könyvtárellátó azzal, hogy kérésre névre megküldi felsorolt könyvtájékoztatóját az üzemek műszaki vezetőinek is, abból a célból, hogy a termelés vezetői tanácsot adhassanak a műszaki könyvtárosnak a könyvek beszerzésében.

A jegyzék közli — a pontos címfelvétel mellett — a megjelent könyvek ETO számait is, ami a feldolgozásban jelent segítséget a könyvtárosnak.

A „Két Hét Műszaki Könyvei” jegyzék figyelemmel kíséri a megjelenő szakbibliográfiákat is. Az Országos Műszaki Könyvtár összeállításában megjelenő bibliográfiákról is tudomást szerez a jegyzéken keresztül a könyvtáros.